

ZPRÁVA O TRHU ZELENINY

Vývoj cen:

Ceny zemědělských výrobců

▼ Celer.....	7,70 Kč/kg
▲ Zelí bílé konzumní.....	5,40 Kč/kg
▼ Cibule suchá.....	5,80 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Obchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	5
Informace ze zahraničních trhů.....	5
Aktuality.....	8

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

V 10. týdnu roku 2008 došlo v porovnání s osmým týdnem k poklesu **ceny zemědělských výrobců (CZV)** u celeru a cibule, cena naopak vzrostla u konzumního zelí bílého. Cena celeru se snížila na 7,70 Kč/kg, tedy o 10 haléřů (-1,28 %). Za kilogram netříděné suché cibule prvovýrobci dostali v průměru 5,80 Kč, a to je o 40 haléřů méně než v osmém týdnu (-6,45 %). U bílého zelí cena vzrostla na 5,40 Kč/kg, což je nárůst proti 8. týdnu o 40 haléřů, tedy o 8 %.

Obchodní ceny

V 10. týdnu 2008 došlo v porovnání s 8. týdnem k výraznému procentickému poklesu průměrné **obchodní nákupní ceny (NC)** tuzemské světlé suché cibule, a to o 1,50 Kč/kg (tj. o 23 %) na 4,80 Kč/kg. Naopak nejvyšší procentický nárůst byl zaznamenán u červených (+22,9 %), zelených (+21,2 %) a oranžových (+20%) paprik **Obchodní odbytová cena (OC)** se procenticky nejvíce snížila u salátových okurek, a to o 17 %, tedy o 6,10 Kč/kg na 29,80 Kč/kg. Zvýšení NC bylo zaznamenáno u dovozových rajčat o 0,90 Kč/kg

(tj. o 5,0 %) na 19 Kč/kg, jejich OC vzrostla o 1,70 Kč/kg na 23,80 Kč/kg, tj. o 7,8 %. K cenovému růstu došlo u všech druhů paprik z dovozu. Nejvíce vzrostla NC červené papriky, a to o 7,60 Kč/kg na 40,50 Kč/kg (tj. o 22,9 %). U bílé papriky vzrostla NC o 0,10 Kč/kg (0,3 %) na 47,70 Kč/kg. OC se v případě bílé papriky zvýšila o 5,10 Kč/kg (tj. o 9,4 %) na 59,30 Kč/kg a u červené papriky o 6,90 Kč/kg (tj. o 16,4 %) na 49,00 Kč/kg. NC zelených paprik se zvýšila o 5,80 Kč/kg (21,2 %) na 33,30 Kč/kg, jejich OC se zvýšila o 10,30 Kč/kg (30,8 %) na 43,90 Kč/kg. Oproti předcházejícímu období klesla NC kedluben z dovozu o 1,00 Kč/ks (tj. o 11,5 %) na 7,80 Kč/ks, její OC se snížila o 0,70 Kč/ks (tj. o 6,3 %) na 10,10 Kč/ks. Za sledované období se průměrná OC květáku z dovozu zvýšila, a to o 0,80 Kč/ks na 24,80 Kč/ks, tj. o 3,2 %. V 10. týdnu došlo k propadu průměrné NC póru z dovozu, a to o 0,40 Kč/kg na 16,30 Kč/kg, tj. o 2,1 %, jeho OC klesla o 0,60 Kč/kg na 19,70 Kč/kg, tj. o 3,0 %. K poklesu došlo také u NC mrkve a karotky z dovozu, která se snížila o 0,40 Kč/kg na 7,00 Kč/kg, tedy o 5,2 %. Její OC se snížila o 4 % na 8,60 Kč/kg, což znamená snížení ceny o 0,40 Kč/kg.

Ceny zemědělských výrobců

Ceny zemědělských výrobců vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 10. týden 2008

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Ceny zemědělských výrobců			Změna průměrné CZV proti 8. týdnu 2008	
		min.	max.	průměr	v Kč	v %
Celer	kg	7,00	8,50	7,70	-0,10	-1,28
Cibule netříděná suchá	kg	4,80	7,00	5,80	-0,40	-6,45
Mrkev a karotka	kg			*		
Petržel	kg			*		
Zelí bílé konzumní	kg	4,80	6,00	5,40	+0,40	+8,00
Zelí červené	kg			*		

Poznámka : Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez DPH a bez dopravy. MJ = měrná jednotka, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici, * = méně než 3 respondenti.

Pramen : ZUČM

Ceny dovoзовé zeleniny (FCO Ostrava) v 10. týdnu 2008

Komodita	Cena – Kč/kg	Země původu
Pór	15,00	Holandsko, Belgie
Mrkev	6,00	Holandsko
Pekingské zelí	12,50	Polsko
Zelí bílé	5,20	Polsko
Zelí červené	5,70	Polsko
Červená řepa	4,50	Polsko
Kapusta	14,50	Holandsko, Polsko
Kapusta růžičková	15,00	Polsko
Paprika červená	37,00	Španělsko
Brokolice	12,50	Itálie
Okurky hadovky	26,30	Španělsko
Cibule lahůdková	7,90/svazek	Itálie
Celer bulvový	8,00	Polsko, Slovensko
Rajčata	20,00	Španělsko
Kedlubny	7,20/kus	Itálie
Petržel	23,50	Polsko
Paprika bílá	42,00	-
Paprika zelená	38,00	Španělsko
Cibule červená	8,00	Polsko, Holandsko
Cibule	4,00	Polsko
Cuketa	29,00	Itálie
Kudrnka	39,00	Holandsko
Květák	18,50 – 21,00/ks	Itálie, Francie

Aktuální situace v prodeji zeleniny v 10. týdnu t.r. :

Pekingské zelí z Maďarska, ale částečně i z Polska není v dobré kvalitě, proto cena tuzemského čínského zelí zpevnila a roste. Dovozy z Německa se cenově přizpůsobují situaci na trhu.

Cibule začíná vzhledem k teplému počasí vyrůstat a rychle ztrácí kvalitu. Ceny brambor se vzhledem k situaci na trhu dostaly pod cenu z loňského podzimu.

Pramen: ZUČM

Obchodní ceny

Obchodní nákupní ceny vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 10. týden 2008

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Nákupní ceny							
		z domácí produkce				z dovozu			
		min.	max.	průměr	±10/8	min.	max.	průměr	±10/8
Brokolice (500 g)	ks			*		10,50	13,80	12,20	0,00
Celer bez natě	kg			*		7,50	9,90	8,80	+0,30
Cibule světlá suchá	kg	4,00	5,80	4,80	-1,40	4,00	7,30	5,80	-0,20
červená	kg			*		8,00	10,10	8,70	-0,50
Česnek	kg			*		45,00	59,90	49,60	-0,10
Červená řepa	kg			*		4,50	6,70	5,40	-0,20
Kapusta hlávková	kg			*		12,50	14,80	13,70	+0,30
Kedluben	ks			*		6,50	9,80	7,80	-1,00
Květák	ks			*		18,90	22,50	20,50	-0,30
Mrkev a karotka	kg			*		5,20	9,70	7,00	-0,40
Okurky hadovky	kg			*				*	
salátové	kg			*		20,50	26,00	23,70	-6,50
Paprika bílá	kg			*		44,00	50,20	47,70	+0,10
červená	kg			*		38,00	42,00	40,50	+7,60
zelená	kg			*		28,00	42,00	33,30	+5,80
oranžová	kg			*		38,00	50,20	42,70	+7,10
žlutá				*		36,90	41,80	39,20	+5,60
Pór	kg			*		13,50	19,90	16,30	-0,40
Rajčata	kg			*		14,90	24,90	19,00	+0,90
Rajčata keříková	kg			*		22,50	28,50	24,90	.
Ředkev bílá	ks			*		5,50	8,30	6,90	-0,80
Salát barevný	ks			*				*	
hlávkový	ks			*		7,30	11,60	9,10	0,00
ledový	ks			*		9,00	11,60	10,40	-0,90
Zelí bílé	kg	5,20	6,40	5,60	-0,20	5,20	6,50	6,00	0,00
červené	kg	5,50	7,40	6,20	-0,40	5,50	7,40	6,20	-0,20
kysané balené	ks	6,00	12,90	9,40	-0,70			*	
kysané volné	kg	7,00	9,90	8,90	.	7,00	10,70	8,70	.
Žampiony	kg			*		37,00	39,90	38,30	+0,80

Poznámka : Nákupní cena je cena bez DPH; MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
Pramen : TIS^{CR}SZIF

Obchodní odbytové ceny vybraných druhů zeleniny I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 10. týden 2008

Kč/MJ

Druh zeleniny	MJ	Odbytové ceny							
		z domácí produkce				z dovozu			
		min.	max.	průměr	±10/8	min.	max.	průměr	±10/8
Brokolice (500 g)	ks			*		13,00	16,30	15,20	0,00
Celer bez natě	kg			*		10,80	12,90	11,80	-0,50
Cibule světlá suchá	kg	6,50	8,10	7,20	-0,50	5,00	9,70	7,50	0,00
červená	kg			*		11,90	13,90	12,80	-0,10
Česnek	kg			*		48,90	68,00	60,10	-1,60
Červená řepa	kg			*		7,00	7,90	7,50	-0,10
Kapusta hlávková raná	kg			*		16,30	18,90	17,60	-0,70
růžičková	kg			*		24,80	34,20	29,10	+7,20
Kedluben	ks			*		9,00	11,50	10,10	-0,70
Křen	kg			*		50,00	58,90	53,40	+0,60
Květák	ks			*		20,90	27,50	24,80	+0,80
Mrkev a karotka	kg			*		5,90	11,40	8,60	-0,40
Okurky hadovky	kg			*				*	
salátové	kg			*		24,90	35,50	29,80	-6,10
Paprika bílá	kg			*		50,00	63,50	59,30	+5,10
červená	kg			*		45,70	54,50	49,00	+6,90
zelená	kg			*		34,00	58,90	43,90	+10,30
oranžová	kg			*		45,75	54,50	51,20	+3,70
žlutá	kg			*		41,00	54,50	48,70	+3,00
Petržel	kg			*				*	
Petrželová nať kadeřavá	kg			*		39,50	78,50	55,60	-3,50
Pór	kg			*		14,90	23,50	19,70	-0,60
Rajčata	kg			*		17,50	29,40	23,80	+1,70
Cherry (250 g)	ks			*		15,20	20,30	18,40	-2,40
Ředkev bílá	ks			*		8,50	9,70	8,80	-0,40
Ředkvička	sv.			*		6,00	12,00	9,20	+0,30
Salát barevný	ks			*				*	
hlávkový	ks			*		9,00	13,60	10,50	-0,50
ledový	ks			*		11,80	14,90	13,80	+0,20
Zelí bílé	kg	7,00	7,60	7,40	-0,40	6,90	7,60	7,20	+0,10
červené	kg	7,50	8,80	8,30	-0,30	6,90	8,80	8,10	-0,10
kysané balené	ks	9,30	12,80	10,50	+0,10	7,90	9,50	8,70	-1,40
kysané volné	kg			*		9,10	12,50	11,20	.
pekingské	kg			*		15,90	19,30	17,60	-0,80
Žampiony	kg			*		39,90	56,00	49,20	-1,30

Poznámka : Nákupní cena je cena bez DPH. MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = Ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
Pramen : TIS ČR SZIF

Spotřebitelské ceny

Srovnání průměrných spotřebitelských cen vybraných druhů zeleniny

Kč/kg

Druh/týden	48.	49.	50.	51.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Papriky	69,80	68,52	66,09	66,21	-	70,25	67,30	67,68	67,15	62,16	62,39	64,93	66,19
Rajská jablka	39,93	39,49	42,72	47,59	-	49,39	44,98	42,36	39,21	36,24	33,55	35,54	36,06
Karotka pravá	12,62	12,66	12,94	13,02	-	13,98	14,69	14,73	15,24	14,89	14,59	15,15	15,00

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen, proto mají uváděné ceny pouze orientační charakter,

- = údaj nebyl k dispozici.

Pramen: ČSÚ

Informace ze zahraničních trhů

Ceny zeleniny na Slovensku

Datum zjištění ceny: 18.2. -206.2.2008

SKK/MJ

Druh zeleniny	MJ	Nákupní ceny od producentů		Odbytové ceny z velkoobchodu	
		cenové rozpětí	průměrná cena	cenové rozpětí	průměrná cena
Cibule	kg	7,00 – 8,00	7,69	-	-
Celer	kg	-	-	14,50 – 19,00	15,75
Česnek D	kg	-	-	61,90 – 79,00	73,22
Červená řepa D	kg	-	-	6,90 – 11,00	9,18
Kapusta hlávková D	kg	-	-	16,90 – 25,00	20,27
Kedluben	ks	-	-	12,90 – 14,50	13,35
Květák D	ks	-	-	28,90 – 37,00	32,34
Mrkev	kg	5,50 – 8,00	6,75	8,00 – 11,00	9,08
Okurky salátové D	kg	-	-	32,90 – 45,00	40,26
Paprika zelená D	kg	-	-	35,00 – 59,00	48,69
Petržel	kg	15,00 – 22,00	17,50	29,00 – 35,00	30,95
Pórek D	kg	-	-	19,90 – 38,00	29,13
Rajčata D	kg	-	-	20,90 – 44,00	34,61
Salát hlávkový	ks	7,00 – 12,00	9,00	11,50 – 14,00	12,42
Zelí bílé	kg	-	-	7,50 – 11,50	9,48
červené	kg	-	-	8,50 – 15,00	11,37
kysané	kg	10,00 – 13,00	11,67	13,50 – 18,00	14,94

Poznámka: Odbytové ceny od producentů a z velkoobchodu jsou uváděny bez DPH. D = dovoz, - = údaje nejsou k dispozici.

Pramen: ATIS – Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Ceny plodové zeleniny stouply

V 8. kalendářním týdnu se z kořenové zeleniny snížila cena domácí mrkve i mrkve z dovozu o 3,6 % na 9,08 Sk/kg a o 2,6 % na 10,38 Sk/kg. Průměrná cena domácí petržele stoupla o 5,6 % (30,95 Sk/kg) a cena petržele z dovozu se stabilizovala (32,90 Sk/kg). O 8,7 % na 15,75

Sk/kg klesla cena domácího celeru a o 3,3 % na 14,46 Sk/kg se snížila cena celeru z dovozu.

Odbytové ceny košťálové zeleniny se většinou zvyšovaly. Průměrná cena domácího bílého zelí posílila o 9,0 % na 9,48 Sk/kg a cena zelí z dovozu stoupla o 3,0 % (9,16 Sk/kg). Zvýšila se i cena

červeného zelí z dovozu (2,5 % na 10,49 Sk/kg) a cena domácího červeného zelí klesla o 2,8 % (11,37 Sk/kg). Průměrná cena domácího kedlubnu stoupla o 2,9 % na 13,35 Sk/kg a cena kedlubnu z dovozu posílila o 8,6 % na 15,68 Sk/kg. O 5,9 % na 14,06 Sk/ks se snížila cena kedlubnu z dovozu.

Ceny plodové zeleniny z dovozu stouply kromě cen cukety a baklažánu. Průměrná odbytová cena importovaných rajčat posílila o 7,3 % na 34,61 Sk/kg. Odbytová cena papriky PCR se zvýšila o 2,9 % na 70,58 Sk/kg. O 9,3 % na 40,26 Sk/kg posílila cena salátových okurek z dovozu.

Ceny listové zeleniny: odbytová cena hlávkového salátu z dovozu se zvýšila o 2,5 % (16,56 Sk/ks) a u ledového salátu z dovozu cena stoupla o 6,8 % na 21,65 Sk/ks. Cena importovaného pekingské zelí klesla o 1,6 % (23,37 Sk/kg).

Z cibulové zeleniny se zvýšila cena importované cibule o 6,1 % (9,91 Sk/kg). Klesla cena červené cibule o 13,3 % (15,45 Sk/kg). Průměrná cena dovozového póru se zvýšila o 2,8 % (29,13 Sk/kg). Odbytová cena česneku z dovozu mírně posílila (2,4 % na 73,22 Sk/kg).

Pramen: ATIS – Správa o trhu s ovocím a zeleninou

Obchodní ceny vybraných druhů v Itálii

EUR/kg

Druh zeleniny	Týden		± %
	25.2. – 2.3.2008	18.2. – 24.2.2008	
Celer	0,17	0,17	0,00
Cibule	0,37	0,39	- 4,29
Česnek	1,62	1,65	- 1,52
Hlávkový salát	0,23	0,24	- 6,19
Květák a brokolice	0,19	0,20	- 4,64
Mrkev	0,22	0,22	0,00
Okurky	0,85	0,85	0,00
Papriky	0,70	0,70	0,00
Rajčata	0,74	0,76	- 3,28

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare

Obchodní ceny vybraných druhů zeleniny ve Francii – tržnice Paříž

Datum zjištění ceny: 4.3. 2008

USD/kg

Druh zeleniny	Země původu	Cena		
		min.	max.	průměr
Celer	Francie	1,22	1,37	1,29
Cibule	Francie	0,24	0,37	0,30
Česnek bílý	Argentina	3,80	4,26	3,95
Květák (ks)	Francie	1,27	1,40	1,32
Mrkev	Francie	0,61	0,73	0,68
Papriky zelené	Španělsko	3,04	3,80	3,50
Rajčata	Španělsko	1,44	1,60	1,52
Žampiony	Polsko	3,04	3,50	3,19

Pramen : USDA – Fruit and Vegetables Market News

Velkoobchodní ceny zeleniny ve vybraných trzích v Polsku

Datum zjištění ceny: 19.2. - 21.2.2008

PLN/MJ

Druh zeleniny	MJ	Bronisze		Kalisz		Lublin		Poznań		Rzeszów	
		21.2.2008		21.2.2008		19.2.2008		21.2.2008		21.2.2008	
		min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.
Domácí produkce:											
Celer	kg	0,85	1,50	0,80	1,00	1,40	1,60	1,40	2,00	1,60	2,00
Cibule	kg	0,65	1,00	0,50	0,80	0,66	0,73	0,60	0,90	0,80	1,00
Mrkev	kg	0,80	1,20	0,50	1,00	0,60	0,80	1,00	1,60	1,00	1,20
Petržel	kg	3,30	3,85	2,20	3,00	2,00	3,00	3,20	3,80	3,50	4,00
Pór	kg	1,60	1,80	-	-	2,00	2,60	2,40	2,50	3,00	3,50
Salát	ks	2,30	2,82	0,80	1,20	1,50	2,00	1,52	2,13	-	-
Zelí bílé	kg	0,60	0,70	0,50	0,80	0,56	0,60	0,48	0,60	0,72	0,80
Žampiony	kg	4,50	5,50	4,00	5,00	-	-	3,50	4,75	5,00	5,50
Dovoz:											
Květák	ks	4,00	4,50	-	-	3,50	5,00	3,75	4,50	6,00	6,50
Paprika červená	kg	6,60	8,50	6,00	7,00	6,00	7,00	6,00	7,50	7,50	8,00
Rajčata	kg	4,00	4,75	3,50	5,00	3,80	6,00	4,33	5,00	4,50	5,00

Poznámka: - = údaj není k dispozici

Pramen : Rynek owoców i warzyw świeżych

Průměrné velkoobchodní ceny domácích producentů zeleniny v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 9. týden (k 26.2.2008)

HUF/MJ

Druh zeleniny	MJ	Velkoobchod			
		Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Celer	kg	-	120	160	-
Cibule žlutá	kg	70	80	50	100
Červená řepa	kg	130	100	100	100
Česnek	kg	580	-	600	600
Kapusta hlávková	ks	90	90	-	80
Mrkev	kg	100	100	100	120
Okurky hadovky	kg	420	300	460	600
Papriky žluté	kg	580	-	800	-
Petržel	kg	330	250	280	450
Pór	ks	-	-	90	-
Rajčata	kg	480	-	-	600
Ředkvičky	sv.	130	70	120	60
Zelí bílé	kg	80	70	80	55
Žampiony	kg	500	400	-	250

Poznámka: - = údaj není k dispozici

Pramen : AKII

Nové odrůdy zeleniny ze Smržic

Inovace v pěstebních postupech a technologiích a požadavky obchodních řetězců týkající se vzhledu prodáváného zboží – to jsou důvody, proč si pěstitelská praxe žádá stále nové a nové odrůdy zeleniny. Šlechtí se tedy nejen na rezistenci vůči chorobám a škůdcům, ale zároveň se klade důraz na barvu, tvar a velikost plodů. Novinkové odrůdy pro letošní rok představila nedávno zelinářům jedna z našich předních šlechtitelských firem Semo, s. r. o.

Společnost Semo, s. r. o., má sídlo ve Smržicích u Prostějova a její založení se datuje do roku 1994, kdy svým vznikem navázala na existenci místní šlechtitelské stanice, původně řízené Výzkumným a šlechtitelským ústavem zelinářským v Olomouci. Firma se specializuje především na šlechtění plodové a kořenové zeleniny, hrachu a salátů a zájemci mohou v nabízeném sortimentu najít také léčivé a aromatické rostliny a osivo květin.

Profesionální pěstitelé zeleniny si mohou vybrat hned z několika typů úprav osiva. U Profi osiva je samozřejmostí třídění (kalibrace) a u některých druhů zeleniny i dezinfekce proti bakteriózám. Díky první z těchto operací se do prodeje dostane pouze nejvyšší frakce semen a jejich jednotná velikost je předpokladem stejnoměrného klíčení i vzházení porostu. Dezinfekce slouží k likvidaci primárního zdroje infekce na povrchu semen a provádí se horkou vodou, standardně u osiva paprik, mrkve, petržele a košťálovin. Na přání pěstitelů je možné ošetřit osivo také insekticidy, obalit je do pelet nebo dodat předklíčené. Při poslední z úprav je v semenech iniciován proces klíčení, který je v zápětí zastaven těsně před protržením slupky a osivo je vysušeno. Použitím předklíčeného semenného materiálu se výrazně zvyšuje jednotnost klíčení i polní vzháživost.

Saláty do restaurací

Sortiment salátů tvoří velkou část nabídky společnosti Semo, a proto se nelze divit, že každoročně přicházejí šlechtitelé na trh s řadou novinek.

Saláty série Profi dobře splňují požadavky na pěstování v podmínkách velkovýroby a mezi jejich společné znaky patří vynikající zdravotní stav, tužší list a vhodnost pro krátkodobé skladování a přepravu. Jednou z odrůd připravovaných pro letošní rok je Citrin se středně velkými, těžšími hlávkami. Menší manžetové listy této odrůdy jsou vzpřímené, což značně snižuje nebezpečí podehnívání. Chuťově vynikající bude středně raný salát Merkurion. Má velkou hlávku a hráškově zelené listy. Odrůda je velmi plastická k podmínkám prostředí, dobře snáší chlad i vysoké teploty a lze ji proto pěstovat prakticky celoročně. Merkurion je typický silným listem a odolností k vybíhání do květu. Odrůda Maršálus vyniká vysokou odolností hlávky k přehřívání, takže se

bude skvěle hodit pro pěstování v horkém letním období.

Z listových salátů stojí za zmínku například Dubared a Dubagold – obě s velkými a snadno se rozpadajícími hlávkami, což ocení provozovny rychlého občerstvení.

Velkou oblibu mezi spotřebiteli mají v současnosti také ledové saláty. V jejich případě se do budoucna můžeme těšit na dvě odrůdy. Zatímco Ledan je velmi raný salát zajímavé žlutozelené barvy určený pro jarní a podzimní pěstování, odrůda Medimo je poloraná. Jeho hlávky jsou velké, kulovitého až oválně kulovitého tvaru a odolné vůči přehřívání a zahrňování, takže tento salát lze úspěšně pěstovat i v letním období.

Dvě novinky nabízí firma Semo také v kategorii římských salátů. První z nich, odrůda Globus vyniká netradičním tvarem – hlávka je obrovská, kulovitá a skládá se z volně ložených, snadno rozebíratelných listů. Z tohoto důvodu najde uplatnění především v restauracích. Gelban je první českou odrůdou římského salátu. Je typická soudkovitými hlávkami, které jsou na rozdíl od tmavě zelených zahraničních odrůd světle až žlutozelené. Kromě jiného je vynikající pro celoroční produkci baby leaf kultur, protože již první pravé listy jsou tužší a vzpřímené. Globus je odolný vůči všem 25 BL a NL rasám plísňe salátové.

Nové okurky i papriky

Pěstování okurek nakládaček u nás zažívá díky chybějícímu zpracovatelskému průmyslu mírný útlum, přesto přicházejí šlechtitelé firmy Semo s několika novinkami. Jednou z nich se v letošním roce stane odrůda Chantal F1, která se vyznačuje vysokou tolerancí k plísni okurkové a její nespornou výhodou je velká vyrovnanost plodů umožňující dosáhnout velký podíl třídění v kategorii I. Plody jsou atraktivní s netradičně řídkou a přitom hrubou bradavičnatostí. Velmi dobrou vitalitou disponuje poloraný hybrid typu multifruit (tvoří tři až pět květů za jedním internodiem) –Ornello F1. Jeho plody jsou středně dlouhé, štíhlé a jemně bradavičnaté. Šlechtitelé tuto odrůdu doporučují do intenzivního způsobu pěstování na fólii i Vertico systému.

Mezi polními salátovými okurkami byla novinkou loňského roku odrůda Markýza F1. Jde o okurku nepartenokarpickou, velmi ranou a vhodnou pro velkovýrobní pěstování. Je tolerantní k plísni okurkové a pokožka plodu se dobře vybarvuje i na straně přiléhající k půdě. Velmi razantním nástupem do sklizně se vyznačuje odrůda Cheer F1, a proto se hodí pro rané i pozdní podzimní sběry. Plod je středně dlouhý a nepřerůstá, je typický výrazným leskem. Díky velmi pevné slupce je okurka odolná k posátí škůdci a vhodná pro skladování.

Z partenokarpických salátovek určených pro pěstování ve skleníku či fóliovníku stojí rozhodně za zmínku také hybrid Baby F1. Jde o výnosnou odrůdu s relativně krátkými a velmi kvalitními plody s pevnou slupkou. Lze ji použít pro produkci lahůdkových miniokurek o délce 10 cm.

Tradičně širokou škálu barev a tvarů zahrnuje kolekce sladkých zeleninových paprik. Z těch nehybridních rozhodně nelze v tomto výčtu opomenout odrůdu Amy, která je jednou z nejpěstovanějších polních paprik vůbec. Je raná,

atraktivní, se smetanově zbarvenými plody, aromatickou chutí i vůní a výborným zdravotním stavem. Pro příští rok přijdou na trh dvě její vylepšené hybridní varianty Superamy F1 a Amyka F1. Obě mají podobný tvar plodů i vlastnosti jako Amy, ale křížením se u nich podařilo odstranit tvorbu antokyanových skvrn na plodech. Z připravovaných odrůd typu kapie bude zajímavá i Rafaela F1, určená především pro průmyslové zpracování (sterilaci).

Pramen: www.agroweb.cz, 25.2.2008

Nejčastější choroby a škůdci salátu

Salát patří k důležitým a oblíbeným zeleninám, které jsou na trhu po většinu roku. Pěstuje se především *Lactuca sativa* L. var. *capitata* L. – salát hlávkový. Pěstování je poměrně snadné a je možné prakticky ve všech oblastech našeho státu. Je málo náročný na teplo a má krátkou vegetační dobu. K dispozici je obsáhlý sortiment odrůd, přizpůsobený k pěstování v různých ročních obdobích a prostředích. Přesto se mohou při pěstování salátu vyskytnout určité problémy, především s některými chorobami a škůdci.

Bakteriální hniloba salátu (*Pseudomonas marginalis*)

Na okrajích listů pozorujeme zpočátku ostře ohraničené, tmavé černající skvrny. Často bývají napadeny nejstarší listy ležící na půdě. Napadení pak přechází i na mladší listy, které od báze zahnívají a v konečné fázi je hnilobou postižena celá hlávka. Společně s bakteriemi rodu *Pseudomonas* se často vyskytují další původci hnilob, což se projevuje v pokročilejších fázích choroby slizovitou hnilobou. Napadány jsou všechny druhy hlávkového salátu.

Původce onemocnění proniká do rostlin z půdy nebo s kapkami deště při poranění listů. Právě v deštivých letech nebo v porostech s nadbytečnou závlahou a tím trvale vlhkou půdou vznikají velké škody. Také porosty přehnojené dusíkem jsou k napadení náchylnější.

Napadené posklizňové zbytky nebo celé rostliny musí být hluboko zaorány nebo odstraněny, aby nedocházelo ke zvýšení infekčního potenciálu půdy. Zeminu ve sklenících je nutné před výsevem propařit. Použití přípravku Champion 50 WP je účinné jen částečně.

Nedostatek vápníku

Nedostatek vápníku je příčinou okrajové nekrózy listů, které postupně hnědnou a následně odumírají. Takto poškozeny bývají nejčastěji vnější listy, ale mohou to být i listy skryté uvnitř vytvořených hlávek. Jedná se poměrně o častou poruchu především u rychlených a raných odrůd. Příčinou je relativní nedostatek přijatelného

vápníku. Porucha se za určitých podmínek objevuje i na půdách dostatečně zásobených vápníkem. Ten však není pro rostlinu přijatelný, především z důvodu nadbytku draslíku a dusíku v půdě. Dostupnost vápníku v přijatelné formě také ovlivňuje množství půdní vlhkosti. Suchý nebo naopak přemokřený substrát rozhodně tuto dostupnost nezlepšuje. Základem preventivní ochrany je pravidelná závlaha (kořenová soustava nesmí přeschnout), vyrovnaná výživa a úprava půdní reakce na neutrální až mírně zásaditou. Některé odrůdy vykazují vůči této poruše zvýšenou odolnost, například odrůda 'Červánek'.

Plíseň salátová (*Bremia lactucae*)

Poškození se projevuje zejména na starších listech, kde vznikají světle zelené až žlutozelené skvrny různých velikostí, často ohraničené nervaturou. Skvrny se postupně zvětšují, splývají, zasychají a nekrotizují. Na spodní straně skvrn se může vyskytnout patrný bělavý poprašek reprodukčních orgánů houby. Napadené listy většinou hynou a opadávají. Choroba na rostlinách může pokračovat i po jejich sklizni. Výskyt plísně na mladém rostlinném materiálu může zapříčinit jeho úhyn. Choroba je závažná především u rychlených odrůd. Výskyt plísně podporuje vysoká vzdušná vlhkost nad 90%, ovlhčení listů deštivým počasím nebo nevhodnou závlahou a teplota mezi 15 až 20°C. Suché a slunečné počasí s nočními teplotami nad 15°C průběh infekce zastavuje. K preventivním opatřením patří dezinfekce pěstebních substrátů, včasná a pečlivá posklizňová likvidace rostlinných zbytků, hluboká orba, intenzivní větrání pěstebních prostor, vhodný způsob závlahy a výběr odolných odrůd. Chemická ochrana spočívá v moření osiva přípravky Rovral 50 WP, Rovral FLO a Previcur 607 SL, za vegetace je u konzumních porostů nemožná, pouze v případě semenných kultur.

Plíseň šedá (*Botrytis cinerea*)

Houba napadá saláty ve všech vývojových fázích. U mladých rostlin je jedním z původců padání klíčících rostlin. U starších rostlin napadá

nejčastěji kořenový krček, který vodnatí, hnědne a podléhá hnilobě. Napadené části žloutnou a pokrývají se šedými povlaky mycelia a reprodukčních orgánů. Listy postupně od okrajových žloutnou a rostliny odumírají. Jedná se o závažnou chorobu zejména rychleného salátu pěstovaného v méně vhodných světelných, teplotních a vlhkostních podmínkách. Houba přežívá v půdě ve formě sklerocií nebo ve formě mycelia na napadených rostlinných zbytcích. Chorobu podporuje vysoká vzdušná a půdní vlhkost a teploty nad 20°C. Všechny napadené rostliny je třeba v čas a důkladně odstranit. Porosty je nutné dostatečně větrat a mírně zavlažovat. Důležité je nepřehnožovat dusíkem a používat dezinfikovanou zeminu. Vyplatí se mořit osivo přípravkem Rovral 50 WP. Ošetření konzumních salátů se provádí 4 až 5 dnů po přesázení přípravkem Rovral 50 WP nebo Rovral FLO. Ošetřují se nejen rostliny, ale i půda mezi nimi. S přihlédnutím k ochranné lhůtě je možné dále ošetřovat krčky rostlin a půdu kolem.

Plži (slimácci *Deroceras sp.*, plzáci *Arion sp.*, slimáci *Milax sp.*, *Limax sp.*)

Příznakem poškození je typický okénkovitý a okrajový žír na listech. Silnější žilky zůstávají zachovány. Plži přezimují ve stadiu dospělci

a především vajíček ve značné hloubce půdy, tedy v nezámrzné hloubce, kde jim nehrozí poškození ani déle trvajících mrazy. Rozhodující je ta skutečnost, že plži vylézají k žíru pouze v noci a za vlhkého, deštivého počasí. Pokud je porost zavlažovaný, je nutné, se vyvarovat dlouhodobého přemokření porostu. K likvidaci plžů je na našem trhu k dispozici Vanisch – slug pellets. Jedná se o lymacid ve formě tmavě modrých minigranulí. Aplikace se provádí opatrným rozhozem na půdu mezi řádky zeleniny, ovoce a květin bez jejich zasažení. Přípravek se nesmí ponechávat na půdě v hromadách. Velice dobře se osvědčil ekologický přípravek Ferramol. Jeho granule obsahují jako účinnou látku fosforečnan železitý. Ten se vyskytuje běžně ve volné přírodě a dokonce se používá i v potravinářství. Při náhodném požití není nebezpečný pro teplokrevné živočichy ani pro žížaly, včely či ježky. Plži krátce po požití mají pocit sytosti a přestanou žrát, tím pádem již nenichá pěstovanou kulturu. Stáhnou se do svých podzemních úkrytů a brzy uhynou. Není proto nutné je mrtvé sbírat a také nedochází k nadměrné tvorbě slizu v záhonech. Účinnost Ferramolu se nesnižuje ani deštěm či závlahou, granule vlhkem nabobtnají a jsou pro slimáky přitažlivější.

Pramen: www.zahradaweb.cz, 3.4.2008

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 5.3.2008

100 SKK - 77,416 Kč	1 PLN - 7,099 Kč	1 USD - 16,484 Kč
1 EUR - 25,050 Kč	1 HRK - 3,442 Kč	100 HUF - 9,525 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577

fax: 222 871 536

e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 222 871 428

fax: 222 871 536

e-mail: anna.mandelickova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.